

KOMUNIKAT PRASOWY nr 2/25

Luksemburg, 9 stycznia 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-394/23 | Mousse

RODO a przewóz kolejną: tożsamość płciowa klienta nie należy do danych niezbędnych do zakupu biletu

Zbieranie danych dotyczących form grzecznościowych odnoszących się do klientów nie jest obiektywnie konieczne, zwłaszcza gdy ma ono na celu personalizację komunikacji handlowej

Stowarzyszenie Mousse zaskarżyło przed francuskim organem ochrony danych osobowych (CNIL)¹ praktykę francuskiego przedsiębiorstwa kolejowego SNCF Connect, które w sposób systematyczny zobowiązuje swoich klientów do wskazywania odnoszącej się do nich formy grzecznościowej („Pan” lub „Pani”) podczas zakupu internetowego biletu na przejazd. Stowarzyszenie to ocenia, że obowiązek ów narusza ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO)², między innymi w świetle zasady minimalizacji danych. Wskazanie formy grzecznościowej, która odpowiada tożsamości płciowej nie wydaje się konieczne do zakupu biletu na przejazd kolejną. W 2021 r. CNIL odrzucił wspomnianą skargę, uznawszy, iż praktyka ta nie stanowi naruszenia RODO.

Mousse, nie zgadzając się z tą decyzją, zwróciło się do Conseil d’État (rady stanu, Francja) o stwierdzenie jej nieważności. Rada stanu zwróciła się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem w szczególności o to, czy zbieranie danych dotyczących form grzecznościowych odnoszących się do klientów, ograniczonych do wskazań „Pan” i „Pani”, można uznać za zgodne z prawem oraz, między innymi, z zasadą minimalizacji danych, jeżeli zbieranie to ma na celu spersonalizowanie komunikacji handlowej z owymi klientami, zgodnie ze zwyczajami powszechnie przyjętymi w tej dziedzinie.

Trybunał przypomniał, że zgodnie z zasadą minimalizacji danych, która jest wyrazem zasady proporcjonalności, zbierane dane muszą być **adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne** do celów, w których są przetwarzane.

Poza tym Trybunał przypomniał, że RODO przewiduje **wyczerpujący i zamknięty wykaz** przypadków, w których przetwarzanie danych osobowych może zostać uznane za **zgodne z prawem**: jest to m.in. przypadek, gdy jest ono (i) niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub (ii) niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią³.

Co się tyczy pierwszego z tych dwóch uzasadnień, Trybunał przypomniał, że aby przetwarzanie danych można było uznać za niezbędne do wykonania umowy, musi ono być **obiektywnie konieczne** do prawidłowego wykonania tej umowy. W tym kontekście Trybunał stwierdził, że **personalizacja** komunikacji handlowej oparta na **zakładanej tożsamości płciowej w zależności od formy grzecznościowej odnoszącej się do klienta** nie wydaje się **obiektywnie konieczna do prawidłowego wykonania umowy przewozu kolejną**. Przedsiębiorstwo kolejowe mogłoby bowiem zdecydować się na komunikację opartą na **ogólnych zwrotach grzecznościowych, inkluzywnych i bez korelacji z zakładaną tożsamością płciową klientów**, co byłoby możliwym do zastosowania i mniej inwazyjnym rozwiązaniem.

Co się tyczy drugiego uzasadnienia, przypominając swoje utrwalone orzecznictwo w tej dziedzinie, Trybunał wyjaśnił,

że przetwarzania danych dotyczących form grzecznościowych odnoszących się do klientów przedsiębiorstwa przewozowego, które ma na celu personalizację komunikacji handlowej opartą na tożsamości płciowej, nie można uznać za niezbędne: (i) jeżeli o realizowanym prawnie uzasadnionym interesie nie **poinformowano** klientów **w momencie zbierania tych danych**, (ii) jeżeli rzeczonego przetwarzania nie dokonano **w granicach tego, co jest ściśle niezbędne** do realizacji owego prawnie uzasadnionego interesu lub (iii) jeżeli w świetle wszystkich istotnych okoliczności prawa podstawowe i wolności wspomnianych klientów mogą mieć nadrzędny charakter wobec rzeczonego prawnie uzasadnionego interesu, między innymi z uwagi na **ryzyko dyskryminacji** ze względu na tożsamość płciową.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Commission nationale de l'informatique et des libertés (krajowa komisja ds. informatyki i swobód, CNIL).

² [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/679](#) z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

³ RODO zawiera również inne powody, które umożliwiają uznanie przetwarzania danych za zgodne z prawem. Francuska rada stanu odniosła się jednak wyłącznie do owych dwóch uzasadnień.